

**РЕЛІГІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ «ВИЩИЙ ДУХОВНИЙ
НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ТАВРІЙСЬКИЙ ХРИСТІЯНСЬКИЙ
ІНСТИТУТ»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи

РО «ВДНЗ «ТХІ»

Борщевич В.Т.

«29» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Принципи християнського керівництва»

(назва навчальної дисципліни)

Освітній рівень: Бакалавр богослов'я

(назва рівня вищої освіти)

Галузь знань В 8 «Богослов'я»

(шифр та назва галузі знань)

Спеціальність В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»

(шифр та назва спеціальності)

Освітня програма:

Освітньо-професійна програма першого рівня вищої освіти бакалавр за спеціальністю В «Богослов'я»
(назва освітньої програми)

Розглянуто та схвалено Методичною комісією РО «ВДНЗ «ТХІ»»
від «29» серпня 2025 р., протокол № 1

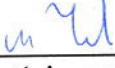
2025/2026 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Принципи християнського керівництва» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньою програмою ТХІ зі В8 «Богослов'я» галузь знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»

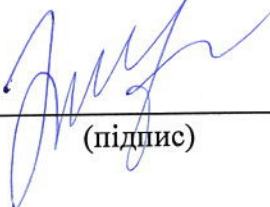
Розробники: кандидат філос. наук – Синій В.С.

Рецензенти:

Робоча програма рекомендовано на засіданні кафедри Богослов'я
Протокол від. «26» серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри д-р. богосл. наук Черенков М.М.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено навчально-методичною комісією РО «ВДНЗ «ТХІ»»
Протокол від «29» серпня 2025 року № 1

Гарант програми д-р. істор. наук Борщевич В.Т.
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Дані про викладача дисципліни

Прізвище, ім'я, по батькові розробника	Синій Євген Павлович
Пастор Церкви	Магістр богослов'я

2. Анотація дисципліни

Вивчення дисципліни «Принципи християнського керівництва» спрямоване на вивчення богослов'я та функцій керівництва в світлі біблійного вчення. Навчальна дисципліна «Принципи християнського керівництва» належить до нормативних дисциплін.

3. Опис навчальної дисципліни.

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів – 9	Галузь знань 04 Богослов'я	Нормативна	
Загальна кількість годин 270 – д.в. 225 – з.в.	Спеціальність 041 Бакалавр богослов'я	Рік підготовки	
	Освітня програма Бакалавр богослов'я	3-й, 4-й	3-й, 4-й
Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання – Згод	Рівень вищої освіти: бакалаврський	Лекції	
		72	18
		Семінари	
		63	18
		Самостійна робота	
		135	189
		Вид контролю: звіти, іспит	

4. Мета та завдання навчальної дисципліни.

Метою викладання навчальної дисципліни «Принципи християнського керівництва» є вивчення богослов'я та функції керівництва в світлі біблійного вчення, допомога кожному студенту в розвитку характеру керівника-слуги і навчанні мистецтву керівництва за допомогою служіння іншим людям.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є:

- розуміти і застосовувати богослов'я «лідера-слуги»;
- розуміти необхідність і цінність розвитку особливих лідерських навичок;
- визначати якості церковних керівників для управління життям громади;

- розуміти принципи керівництва, щоб здійснювати стратегію для зростання церкви.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання (компетентностей):

Інтегральна компетентність	Здатність використовувати отримані знання, уміння й навички для власного особистісного зростання та ефективного лідерського служіння.
Загальні компетентності	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. 2. Здатність до критичного мислення. 3. Здатність до самоаналізу. 4. Здатність визначати основні тексти Святого Письма про принципи і практику керівництва. 5. Здатність цінувати роль керівника, як помічника іншим людям в їхньому служінні. 6. Здатність застосовувати методології та ресурси в області християнського керівництва. 7. Розуміння природи наукових знань та меж їх застосування в практиці християнського керівництва.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p><i>Знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Історію керівництва як науки. - Основні завдання християнського керівництва. - Особливості, характерні кожному стилю керівництва і свій особистий стиль. - Ціну успішного керівництва. - Закони створення команди своєї мрії. - Принципи ефективної комунікації. - Життєві цикли церкви. - Попереджувальні знаки про наближення «Плато». <p><i>Вміти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - створювати сприятливий клімат у команді керівників. - безпечно делегувати повноваження. - розробляти стратегію за допомогою трансформаційної карти. - вирішувати конфліктні ситуації. - вивести церкву зі «Стагнація» на фазу «Зростання».

Міждисциплінарні зв'язки:

Курс «**Принципи християнського керівництва**» є дисципліною, в якій насамперед ідеться про оснащення і наділення силою людей п'яти-шести поколінь, що мають різний світогляд. Щоб вивчення даного предмета було максимально ефективним, всі принципи, закони і поняття повинні бути побудовані на текстах Старого і Нового Завітів і прив'язані до всіх богословських дисциплін, особливо до Психології, Духовного формування, Біблійної герменевтики і Учнівства.

5. Програма навчальної дисципліни «Принципи християнського

керівництва»

Розділ 1. Вступ.

Тема 1. Факти про християнське керівництво.

Постійна потреба в лідерах. Унікальність християнського керівництва. Чотири фактори успіху.

Тема 2. Керівництво як наука.

Біблія про керівництво. Історія лідерства поза Письма. Основні завдання керівництва.

Тема 3. Визначення.

Вплив. Успіх. Моделі керівництва.

Розділ 2. Фактори успішного керівництва.

Тема 4. Розвиток керівництва.

«Як я став керівником?» Ціна керівництва. Як Ісус готував лідерів. Сприятливий клімат в церкві.

Тема 5. Характерні риси керівництва.

Якості керівників: який він? Здібності лідерів: що він вміє? Біблійні приклади. Здатність аналізувати і розбиратися в ситуації.

Тема 6. Створення команди своєї мрії.

Концептуальна карта. Служіння в команді. Принцип команди. Спільні цінності в команді. Партнерство.

Тема 7. Стилi керівництва.

Визначення стилю керівництва. Чотири стилі керівництва. Приклад Мойсея.

Тема 8. Бачення, місіонерська заява і стратегія.

Бачення, отримане від Бога. Місія і стратегія, розроблені командою. Визначення понять і термінів. Застосування Трансформаційної Карти.

Розділ 3. Повноваження.

Тема 9. Факти про повноваження.

Визначення. Святе Письмо про владу. Види повноважень. Необхідність повноважень. Складові повноважень.

Тема 10. Делегування повноважень.

Необхідність делегування. Визначення. Мудре делегування влади. Делегувати послідовно!

Розділ 4. Конфлікти.

Тема 11. Біблія про конфлікти.

Проблема номер один! Ісус і конфліктні люди.

Тема 12. Конфлікти в церкві.

Люди, з якими ми маємо справу. Реакція на конфлікти. Рішення конфліктних ситуацій.

Тема 13. Прощення.

Примирення і прощення. На шляху до прощення. Взаємна підзвітність. Чому керівники не хочуть підзвітності? Кому бути підзвітним.

Розділ 5. Життєві цикли.

Тема 14. Шість фаз в житті організації.

Основа (Зачаття). Дитинство. Зріст. Баланс. Стагнація. Нездатність.

Тема 15. Питання на шляху зростання церкви.

Чому? Що? Як? Куди? У чому ми зацікавлені найбільше: в русі вперед або в підтримці статус-кво?

Тема 16. Смерті можна уникнути.

Потреба в керівниках і їх завдання. Попереджувальні знаки про наближення «плато». П'ять ідей про те, як вийти на нову фазу зростання.

6. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	У тому числі					усього	У тому числі				
л		с	пр	Сам роб	Інд	л		с	пр	Сам роб	Інд	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Вступ.												
Тема 1. Факти про християнське керівництво.	12	2	2	-	8	-	8	1	1	-	6	-
Тема 2. Керівництво як наука.	16	4	2	-	10	-	10	1	1	-	8	-
Тема 3. Визначення.	8	2	2	-	4	-	8	1	1	-	6	-
Розділ 2. Фактори успішного керівництва.												
Тема 4. Розвиток керівництва.	18	4	4	-	10	-	10	1	1	-	8	-
Тема 5. Характерні риси керівництва.	20	4	6	-	10	-	14	1	1	-	12	-
Тема 6. Створення команди своєї мрії.	18	4	2	-	12	-	15	1	1	-	13	-

Тема 7. Стили керівництва.	22	8	6	-	8	-	16	2	2	-	12	-
Тема 8. Бачення, місіонерська заява і стратегія.	22	4	6	-	12	-	18	1	1		16	
Розділ 3. Повноваження.												
Тема 9. Факти про повноваження.	18	6	2	-	10	-	14	1	1	-	12	-
Тема 10. Делегування.	24	6	8	-	10	-	24	2	2	-	20	-
Розділ 4. Конфлікти.												
Тема 11. Біблія про конфлікти.	10	4	2	-	4	-	10	1	1	-	8	-
Тема 12. Конфлікти в церкві.	12	2	4	-	6	-	12	1	1	-	10	-
Тема 13. Прощення.	14	2	2	-	10	-	14	1	1	-	12	-
Розділ 5. Життєві цикли.												
Тема 14. Шість фаз в житті організації.	22	6	6	-	10	-	20	1	1	-	18	-
Тема 15. Питання на шляху зростання.	14	4	6	-	4	-	14	1	1	-	12	-
Тема 16. Смерті можна уникнути.	20	6	8	-	6	-	18	1	1	-	16	-
Усього годин	270	68	68	-	134	-	225	18	18	-	189	-

7. Темі лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин д.в.	Кількість годин з.в.
1	Факти про християнське керівництво.	2	2
2	Керівництво як наука.	2	
	Основні завдання керівництва.	2	
3	Визначення.	2	
4	Розвиток керівництва.	2	2
	Сприятливий клімат в церкві.	2	
5	Характерні риси керівництва. Якості та здібності лідерів.	2	2
	Біблійні приклади. Здатність аналізувати і розбиратися в ситуації.	2	
6	Створення команди своєї мрії. Принцип команди.	2	2
	Спільні цінності в команді. Партнерство.	2	
7	Стили керівництва.	2	2
	Визначення стилю керівництва.	2	
	Чотири стилю керівництва.	2	
	Приклад Мойсея.	2	
8	Бачення. Місіонерська заява.	2	2
	Стратегія. Застосування Трансформаційної Карти.	2	
9	Факти про повноваження.	2	2
	Необхідність повноважень.	2	
	Складові повноважень.	2	
10	Делегування.	2	
	Мудре делегування влади.	2	2
	Делегувати послідовно!	2	

11	Біблія про конфлікти.	2	2
	Ісус і конфліктні люди.	2	
12	Конфлікти в церкві.	2	
13	Прощення.	2	2
14	Шість фаз в житті організації.	2	
	Основа (Зачаття). Дитинство. Зріст.	2	
	Баланс. Стагнація. Нездатність.	2	
15	Питання на шляху зростання церкви.	2	2
	У чому ми зацікавлені найбільше: в русі вперед або в підтримці статус-кво?	2	
16	Смерті можна уникнути.	2	
	Попереджувальні знаки про наближення «плато».	2	2
	П'ять ідей про те, як вийти на нову фазу зростання.	2	
	Разом	68	18

8. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин д.в.	Кількість годин з.в.
1	Що визначає рівень ефективності людини.	3	2
2	Керівництво – це вплив.	3	
3	Керівником стають не за один день.	3	2
4	Для прокладання курсу потрібен лідер.	3	
5	Коли він говорить, його слухають.	3	2
6	Довіра – основа керівництва.	3	
7	І це все через повагу.	3	2
8	Що відрізняє великих керівників від хороших?	3	
9	Закон магнетизму.	3	2
10	Мистецтво встановлення зв'язку.	3	
11	Склад команди керівника.	3	2
12	Який керівник здатний поділитися владою?	3	
13	Керівників вирощують керівники.	3	2
14	Люди йдуть за гідними лідерами.	3	
15	Тільки перемога, і ні що менше.	3	2
16	Імпульс до руху вперед.	3	
17	Пріоритети ведуть до успіху.	3	
18	Відступити, щоб рушити вперед.	3	
19	Всьому свій час.	3	2
20	Причина успіху – відмінні співробітники.	3	
21	Цінність керівника вимірюється наступністю.	3	
22	Біблійні приклади успішних керівників.	3	
23	Біблійні принципи успіху	2	2
	Разом	68	

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин д.в.	Кількість годин з.в.
1	Факти про християнське керівництво.	8	6
2	Керівництво як наука. Основні завдання керівництва.	10	8
3	Визначення.	4	6
4	Розвиток керівництва.	4	6
	Сприятливий клімат в церкві.	2	4
5	Характерні риси керівництва. Якості та здібності лідерів.	8	8
	Біблійні приклади. Здатність аналізувати і розбиратися в ситуації.	2	10
6	Створення команди своєї мрії. Принцип команди.	6	5
	Спільні цінності в команді. Партнерство.	6	8
7	Стили керівництва.	2	4
	Визначення стилю керівництва.	2	2
	Чотири стилю керівництва.	2	4
	Приклад Мойсея.	2	2
8	Бачення. Місіонерська заява.	6	6
	Стратегія. Застосування Трансформаційної Карти.	6	10
9	Факти про повноваження.	6	6
	Складові повноважень.	4	6
10	Делегування повноважень.	2	4
	Мудре делегування влади.	4	8
	Делегувати послідовно!	4	8
11	Біблія про конфлікти.	2	4
	Ісус і конфліктні люди.	2	4
12	Конфлікти в церкві.	6	10
13	Прощення.	10	12
14	Шість фаз в житті організації.	2	6
	Основа (Зачаття). Дитинство. Зріст.	4	6
	Баланс. Стагнація. Нездатність.	4	6
15	Питання на шляху зростання церкви.	2	6
	У чому ми зацікавлені найбільше: в русі вперед або в підтримці статус-кво?	2	6
16	Смерті можна уникнути.	2	4
	Попереджувальні знаки про наближення «плато».	2	6
	П'ять ідей про те, як вийти на нову фазу зростання.	2	6
	Разом	134	189

10. Види контролю і система накопичення балів.

	Види контрольного заходу	Кількість контрольн. заходів	Кількість балів за 1 захід	Усього балів
1	Виступ на семінарському занятті	23	0-1	0-23

2	Участь у дискусії на семінарському занятті	22	0-0,5	0-11
3	Письмова робота №1	1	6	0-6
3	Письмова робота №2	1	10	0-10
4	Звіт	2	0-5	0-10
5	Іспит	1	0-40	0-40
	Разом			100

11.Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою / National grade		Мін. бал / Min. marks	Макс. бал/ Max. marks	Шкала ЄКТС / ECTS grade
недиференційована шкала / undifferentiated grade	диференційована шкала / differentiated grade			
Зараховано / Passed	Відмінно /Excellent	90	100	A
	Добре / Good	82	89	B
		74	81	C
	Задовільно / Satisfactory	64	73	D
60		63	E	
Не зараховано / Fail	Незадовільно / Fail	35	59	Fx
		0	34	F

12.Плани семінарських занять

Семінар 1

Тема: Що визначає рівень ефективності людини (3 год.).

План.

1. Успіх без лідерства і при його наявності.
2. Зміна керівництва.
3. Позбавлення від керівника - не єдиний шлях.

Література.

1. Максвелл Д. *21 неопровержимый закон лидерства.* – Минск: «Попурри», 2007. – 448 с.
2. Коллинз Г. *Коучинг в христианском служении.* – СПб.: Мирт, 2006. – 411 с.
3. Хант Д. *Эффективный лидер.* – СПб.: Библия для всех, 2001. – 238 с.
4. Максвелл Д. *Шеф и его команда.* – Минск: «Попурри», 2007. – 182 с.

Семінар 2

Тема: Керівництво - це вплив (3 год.).

План.

1. Як виміряти ступінь впливу?
2. П'ять міфів про лідерство.
3. Лідерство без важелів.

Література.

1. Хант Д. *Эффективный лидер*. – СПб.: Библия для всех, 2001. – 238 с.
2. Максвелл Д. *21 неопровержимый закон лидерства*. – Минск: «Попурри», 2007.
3. Стэнли Э. *Следующее поколение лидеров*. – СПб.: «Христианская миссия», 2008.
4. Джонс Т. *Основание церквей: от А до Я*. – Н. Новгород: «Агапе», 2011. – 348 с.

Семінар 3

Тема: Керівником стають не за один день (3 год.).

План.

1. Керівники вмiють і люблять вчитися.
2. Чотири стадії розвитку лідерства.
3. Вчіться сьогодні, щоб завтра вести за собою.
4. Боріться за власний шлях.

Література.

1. Вивчарук П. *Християнское руководство*. – Киев: «Свет Евангелия», 1992. – 254 с.
2. Максвелл Д. *21 неопровержимый закон лидерства*. – Минск: «Попурри», 2007.
3. Халл Б. *Пастор, воспитывающий учеников*. – СПб.: Шандал, 2003. – 256 с.

Семінар 4

Тема: Для прокладання курсу потрібен лідер (3 год.).

План.

1. Навігатори заздалегідь бачать всю подорож.
2. Навігатори спираються на минулий досвід.
3. Навігатори вмiють слухати інших.
4. Збалансувати оптимізм і реалізм, інтуїцію і планування, віру і факти.

Література.

1. Максвелл Д. *21 неопровержимый закон лидерства*. – Минск: «Попурри», 2007.

2. Хант Д. *Эффективный лидер*. – СПб.: Библия для всех, 2001. – 238 с.
3. Джонс Т. *Основание церквей: от А до Я*. – Н. Новгород: «Агапе», 2011. – 348 с.

Семінар 5

Тема: Коли він говорить, його слухають (3 год.).

План.

1. Керівник за посадою і реальний керівник.
2. Реакція оточуючих вказує на керівника.
3. Характер, взаємини, знання, інтуїція, досвід, здібності.

Література.

1. Вивчарук П. *Християнское руководство*. – Киев: «Свет Евангелия», 1992.
2. Халл Б. *Пастор, воспитывающий учеников*. – СПб.: Шандал, 2003. – 256 с.
3. Максвелл Д. *Шеф и его команда*. – Минск: «Попурри», 2007. – 182 с.
4. Максвелл Д. *21 неопровержимый закон лидерства*. – Минск: «Попурри», 2007.

Семінар 6

Тема: Довіра - основа керівництва (3 год.).

План.

1. Керівництво - це поєднання стратегії і характеру.
2. Спочатку довіру і тільки потім підтримка.

Література.

1. Максвелл Д. *21 неопровержимый закон лидерства*. – Минск: «Попурри», 2007.
2. Форд Л. *Преображающее лидерство*. - , 2006. – 320 с.
3. Хант Д. *Эффективный лидер*. – СПб.: Библия для всех, 2001. – 238 с.
4. Стэнли Э. *Следующее поколение лидеров*. – СПб.: «Христианская миссия», 2008.

Семінар 7

Тема: І це все через повагу (3 год.).

План.

1. Тест на лідерство.
2. Послідовники слідуєть за тими, хто сильніший.
3. Перевірка на міцність поваги.

Література.

1. Максвелл Д. *21 неопровержимый закон лидерства*. – Минск: «Попурри», 2007.

2. Коллінз Г. *Коучинг в християнському служенні*. – СПб.: Мирт, 2006. – 411 с.
3. Максвелл Д. *Шеф и его команда*. – Минск: «Попурри», 2007. – 182 с.

Семінар 8

Тема: Що відрізняє великих керівників від просто хороших (3 год.)?

План.

1. Інтуїція керівника.
2. Що вміє «читати» керівник?
3. Три рівня інтуїції.

Література.

1. Максвелл Д. *21 неопровержимый закон лидерства*. – Минск: «Попурри», 2007.
2. Коллінз Г. *Коучинг в християнському служенні*. – СПб.: Мирт, 2006. – 411 с.
3. Вивчарук П. *Християнське керівництво*. – Київ: «Світ Євангелія», 1992. – 254

с.

Семінар 9

Тема: Закон магнетизму (3 год.).

План.

1. «Чи знаєте Ви, хто Вам потрібніше прямо зараз?»
2. Що спільного у керівника і його підлеглих?
3. Поліпшення починається з керівника.

Література.

1. Хант Д. *Эффективный лидер*. – СПб.: Библия для всех, 2001. – 238 с.
2. Максвелл Д. *Шеф и его команда*. – Минск: «Попурри», 2007. – 182 с.
3. Максвелл Д. *21 неопровержимый закон лидерства*. – Минск: «Попурри», 2007.

Семінар 10

Тема: Мистецтво встановлення зв'язку (3 год.).

План.

1. Перш за все торкнутися серце.
2. «А Вас можна назвати Великим Комунікатором?»
3. Це і є робота керівника!

Література.

1. Форд Л. *Преображающее лидерство*. - , 2006. – 320 с.

2. Халл Б. *Пастор, воститывающий учеников.* – СПб.: Шандал, 2003. – 256 с.
3. Максвелл Д. *21 неопровержимый закон лидерства.* – Минск: «Попурри», 2007. – 448 с.
4. Стэнли Э. *Следующее поколение лидеров.* – СПб.: «Христианская миссия», 2008.

Семинар 11

Тема: Склад команди керівника (3 год.).

План.

1. Три етапи, що ведуть до зростання.
2. П'ять типів цінних людей з оточення керівника.
3. Удосконалювати своє ближнє коло!

Література.

1. Максвелл Д. *21 неопровержимый закон лидерства.* – Минск: «Попурри», 2007.
2. Максвелл Д. *Шеф и его команда.* – Минск: «Попурри», 2007. – 182 с.
3. Джонс Т. *Основани ецерквей: от А до Я.* – Н. Новгород: «Агапе», 2011.
4. Максвелл Д. *Основы взаимоотношений.* – Киев: Брайт Букс, 2007. – 128 с.

Семинар 12

Тема: Який керівник здатний поділитися владою (3 год.)?

План.

1. Впевненість!
2. Бар'єри на шляху до делегування повноважень.
3. Вести за собою шляхом піднесення інших.
4. У чому сенс ділитися найціннішим?

Література.

1. Хант Д. *Эффективный лидер.* – СПб.: Библия для всех, 2001. – 238 с.
2. Максвелл Д. *21 неопровержимый закон лидерства.* – Минск: «Попурри», 2007.
3. Стэнли Э. *Следующее поколение лидеров.* – СПб.: «Христианская миссия», 2008.
4. Максвелл Д. *Основы взаимоотношений.* – Киев: Брайт Букс, 2007. – 128 с.

Семинар 13

Тема: Керівників вирощують керівники (3 год.).

План.

1. «Як вони стали керівниками?»
2. Чому не кожен керівник здатний виховати подібного собі?

3. Здібності тренера.
4. Нездатність програм.

Література.

1. Фокс Дж. *Как стать первоклассным руководителем.* - Москва: «Альбина ББ», 2009.
2. Вивчарук П. *Христианское руководство.* – Киев: «СветЕвангелия», 1992. – 254 с.
3. Максвелл Д. *21 неопровержимый закон лидерства.* – Минск: «Попурри», 2007.
4. Халл Б. *Пастор, воспитывающий учеников.* – СПб.:Шандал, 2003. – 256 с.

Семинар 14

Тема: Люди йдуть за гідними лідерами (3 год.).

План.

1. Здатність надихати інших.
2. Довіра до керівника і довіра до його бачення.
3. Людям потрібно дати час.

Література.

1. Максвелл Д. *21 неопровержимый закон лидерства.* – Минск: «Попурри», 2007.
2. Хант Д. *Эффективный лидер.* – СПб.: Библия для всех, 2001. – 238 с.
3. Джонс Т. *Основание церквей: от А до Я.* – Н. Новгород: «Агапе», 2011. – 348 с.

Семинар 15

Тема: Тільки перемога, і ні що менше (3 год.).

План.

1. Історичні факти про переможців.
2. Три складові частини перемоги.
3. А як щодо запасного варіанту?

Література.

1. Вивчарук П. *Христианское руководство.* – Киев: «Свет Евангелия», 1992. – 254 с.
2. Халл Б. *Пастор, воспитывающий учеников.* – СПб.:Шандал, 2003. – 256 с.
3. Максвелл Д. *Шеф и его команда.* – Минск: «Попурри», 2007. – 182 с.
4. Максвелл Д. *21 неопровержимый закон лидерства.* – Минск: «Попурри», 2007.

Семинар 16

Тема: Імпульс до руху вперед (3 год.).

План.

1. Підготовка і мотивація.
2. Закономірності імпульсу.

Література.

1. Максвелл Д. *21 неопровержимый закон лидерства*. – Минск: «Попурри», 2007.
2. Форд Л. *Преображающее лидерство*. - , 2006. – 320 с.
3. Хант Д. *Эффективный лидер*. – СПб.: Библия для всех, 2001. – 238 с.
4. Стэнли Э. *Следующее поколение лидеров*. – СПб.: «Христианская миссия», 2008.

Семінар 17

Тема: Пріоритети ведуть до успіху (3 год.).

План.

1. Ця вправа вимагає сталості.
2. Принцип Парето.
3. Обов'язковість, віддача, нагорода.
4. Активна діяльність - це ще не рух до успіху.
5. Сфокусуватися на головному.

Література.

1. Максвелл Д. *21 неопровержимый закон лидерства*. – Минск: «Попурри», 2007.
2. Коллинз Г. *Коучинг в христианском служении*. – СПб.: Мирт, 2006. – 411 с.
3. Максвелл Д. *Шеф и его команда*. – Минск: «Попурри», 2007. – 182 с.

Семінар 18

Тема: Відступити, щоб рушити вперед (3 год.).

План.

1. Жертва - постійний елемент лідерства.
2. Одна жертва рідко приносить успіх.
3. Щоб залишатися на вершині, жертвувати потрібно ще більше.

Література.

1. Максвелл Д. *21 неопровержимый закон лидерства*. – Минск: «Попурри», 2007.
2. Коллинз Г. *Коучинг в христианском служении*. – СПб.: Мирт, 2006. – 411 с.
3. Фокс Дж. *Как стать первоклассным руководителем*. - Москва: «Альбина Бизнес Бук», 2009. – 170 с.

Семінар 19

Тема: Всьому свій час (3 год.).

План.

1. Ціна відповіді на питання: «Коли?»
2. Чотири можливі ситуації.
3. Правильний керівник в правильний час творить неймовірне.

Література.

1. Хант Д. *Эффективный лидер*. – СПб.: Библия для всех, 2001. – 238 с.
2. Максвелл Д. *Шеф и его команда*. – Минск: «Попурри», 2007. – 182 с.
3. Максвелл Д. *21 неопровержимый закон лидерства*. – Минск: «Попурри», 2007.

Семінар 20

Тема: Причина успіху - відмінні співробітники (3 год.).

План.

1. Команда лідерів і стрибкоподібне зростання.
2. Зростання шляхом додавання і шляхом множення.
3. Заняття, яке потребує часу, енергії і ресурсів.

Література.

1. Форд Л. *Преображающее лидерство*. - , 2006. – 320 с.
2. Халл Б. *Пастор, воспитывающий учеников*. – СПб.: Шандал, 2003. – 256 с.
3. Максвелл Д. *21 неопровержимый закон лидерства*. – Минск: «Попурри», 2007.
4. Стэнли Э. *Следующее поколение лидеров*. – СПб.: «Христианская миссия», 2008.

Семінар 21

Тема: Цінність керівника вимірюється наступністю (3 год.).

План.

1. Служити з прицілом на майбутнє.
2. Зробити пошук і розвиток лідерів частиною своєї лідерської культури.
3. А у Вашій громаді великі справи будуть творитися без Вас?

Література.

1. Максвелл Д. *21 неопровержимый закон лидерства*. – Минск: «Попурри», 2007.
2. Форд Л. *Преображающее лидерство*. - , 2006. – 320 с.
3. Хант Д. *Эффективный лидер*. – СПб.: Библия для всех, 2001. – 238 с.
4. Стэнли Э. *Следующее поколение лидеров*. – СПб.: «Христианская миссия», 2008.

Семинар 22

Тема: Біблійні приклади успішних керівників (3 год.).

План.

1. Яків.
2. Мойсей.
3. Йосип.
4. Цар Давид.
5. Ісус.
6. Апостол Павло.

Література.

1. Библия. Книги Ветхого и Нового Заветов.
1. Максвелл Д. *21 неопровержимый закон лидерства*. – Минск: «Попурри», 2007.
2. Халл Б. *Пастор, воспитывающий учеников*. – СПб.: Шандал, 2003. – 256 с.
4. Джонс Т. *Основание церквей: от А до Я*. – Н. Новгород: «Агапе», 2011. – 348 с.
5. Форд Л. *Преображающее лидерство*. - , 2006. – 320 с.
6. Вивчарук П. *Христианское руководство*. - Киев: «Свет Евангелия», 1992. - 254

с.

Семинар 23

Тема: Біблійні принципи успіху (2 год.).

План.

1. . Авраам і його життєві досягнення.
2. Успіхи старозавітних царів і підсумок їхнього життя.
3. Принципи успіху апостола Павла.
4. Перспектива християнського керівника.

Література.

1. Библия. Книги Ветхого и Нового Заветов.
2. Форд Л. *Преображающее лидерство*. - , 2006. – 320 с.
3. Хант Д. *Эффективный лидер*. – СПб.: Библия для всех, 2001. – 238 с.
4. Стэнли Э. *Следующее поколение лидеров*. – СПб.: «Христианская миссия», 2008.

13.Екзаменаційні питання.

1. Ви знаєте П'ЯТЬ фактів про християнське керівництво. Розкажіть,

щонайменше, про ТРЬОХ з них.

2. Назвіть ТРИ причини, навіщо потрібно розвивати християнське керівництво.

3. Згадайте ДВОХ авторів і їх книги, в яких представлено керівництво людьми як з Біблійної позиції, так і зі світською.

4. Ви знаєте класичні теорії менеджменту: бюрократичний, науковий і адміністративний. Назвіть їх авторів.

5. Для вдосконалення своїх лідерських здібностей християнський керівник зобов'язаний постійно працювати по ДВОХ напрямках. Які ДВА завдання перед ним стоять?

6. Щоб керівник виховав іншого керівника, що він повинен робити?

7. Як люди стають керівниками?

8. Яку ціну потрібно заплатити за лідерство?

9. Як виховував керівників служіння Ісус?

10. Що сприяє створенню сприятливого клімату для зростання?

11. Як керівники показують, що вони довіряють людям?

12. Як повинен виглядати пастор? Який він?

13. Якими здібностями володіє пастор-керівник?

14. Що визначає стиль керівництва?

15. Що характерно для консультативного стилю керівництва?

16. Що придбав народ Божий, звільнивши Мойсея від повсякденних турбот?

17. Назвіть сфери церковного життя, на які впливають наші цінності.

18. Перерахуйте ШІСТЬ складових повноважень.

19. У чому сенс «принципу гарячої печі»?

20. Що Ви знаєте про делегування повноважень?

21. Якщо керівник не делегує свої повноваження, то якими будуть наслідки?

22. Як мудро делегувати свої лідерські повноваження?

23. Навіщо і коли нам потрібно молитися про партнерство?

24. Ми вивчили СІМ принципів партнерства, згадайте ТРИ з них.

25. Чому керівники уникають підзвітності?

26. У чому полягає підзвітність?

27. Хто і як реагує на конфлікт?

28. Які кроки необхідно зробити для вирішення конфліктів в громаді?

29. Розкажіть про шість фаз в житті церкви.

30. Ви знаєте П'ЯТЬ ідей, як уникнути смерті / безсилля церкви.

31. Що визначає рівень ефективності керівника? Що обмежує можливості людини в будь-якій сфері його життя і діяльності?

32. Як виміряти ступінь впливу керівника на інших людей? Якщо на похоронах людини присутні ВДВІЧІ більше людей, ніж на його весіллі; - явно: ця людина ДУЖЕ впливова! Ну, а якщо серйозно?

33. Керівниками народжуються або ними стають? Як складно, як довго, у що ЦЕ обійдеться людині і чи можливо взагалі звичайній людині стати Великим лідером?

34. Перебуваючи на будь-якій нараді, чи можливо «вирахувати», хто реальний керівник даної групи людей?

35. За якими керівниками люди йдуть просто, звичайним чином?

36. Що відрізняє Великих лідерів від просто хороших?

37. Який керівник природно і просто ділиться своєю владою з іншими?

38. Який він, найкращий друг аудиторії? З яким керівником послідовники відчують себе комфортно і відкриті до спілкування?

39. Що легше і комфортніше: оточити себе і служити з вірними виконавцями або постійно вдосконалювати команду лідерів? А що ефективніше?